

KOKOUSTIEDOTE - HYVINVOINTIPALVELUJEN TYÖRYHMÄN KOKOUS 12.9.2019

49 § TEAVIISARIN TIEDONKERUUSTA LIIKKUJAN VIIKON SEUTUKAMPANJAAN

Työryhmä kävi ajankohtaisissa asioissa läpi muun muassa TEAviisarin perusopetuksen tiedonkeruun käynnistymisen 7.10.2019. TEAviisarin perusopetuksen tiedonkeruun tietoja käytetään jatkossa esi- ja perusopetuksen seutuvertailussa. 16.9.2019 alkavalla viikolla vietetään Euroopan Liikkujan viikkoa ja kaupunkiseudulle on lanseerattu yhteinen teema ”Kävellen lähiluontoon”. Liikkujan viikolla toteutetaan yhteinen seudullinen some-tempaus, missä seudun asukkaita pyydetään valokuvaamaan kauniita näkymiä työ-, opiskelu- tai asiointimatkoiltaan sekä lähiliikuntakohteista. Asukkaat kutsutaan myös mukaan äänestämään SeutuLiikkeen tulevasta ilmeestä.

Hyvinvointipalvelujen työryhmä päätti lisäksi käynnistää esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamiseen liittyvän sopimuksen uudistamisen. Pientyöryhmään nimettiin Ville Raatikainen (koollekutsuja) ja Katja Gråsten Tampereelta, Mika Luukkanen Pirkkalasta ja Matti Hursti Ylöjärveltä sekä Satu Kankkonen seutuyksiköstä. Sopimus on määrä valmistella työryhmän marraskuun kokoukseen.

50 § SEUTULIIKKEELLÄ KOHTI LIKKUVAMPAA KAUPUNKISEUTUA

Hyvinvointipalvelujen työryhmä hyväksyi omalta osaltaan SeutuLiike -ohjelmatyön ja päätyi esittämään, että seutuyksikön vuoden 2020 toiminnalliseksi tavoitteeksi asetetaan seudullisen liikkumisen edistämisen toimenpidesuunnitelman laadinta. Ohjelmatyöllä on muun muassa vahvaa tiedollista pohjaa laaja-alaiselle kunta- ja sektorirajat ylittävälle liikkumisen edistämiseksi. Ohjelman päätavoitteena on saada kuntalaiset liikkumaan enemmän ja vähentämään paikallaan oloa. Ohjelmatyön kärkenä on puolestaan arkiliikunnan lisääminen, millä tarkoitetaan arkipäivän askareisiin liittyvää liikkumista, kuten työ- ja koulumatkoja ja asiointimatkoja pyöräillen tai esimerkiksi pihan haravointia. Tutkitun tiedon mukaan useat seudun asukkaat harrastavat aktiivisesti vapaa-ajan liikuntaa, mutta se ei korvaa luontaisen arkiliikunnan vähenemistä.

SeutuLiike -ohjelmassa on laskettu myös vuotuisia kokonaiskustannuksia liikkumattomuudelle ja päädytty lähes 310 miljoonan euron summaan kahden kunnan osalta. Kaupunkiseudulle lasketut kustannukset muodostuvat terveydenhuollon suorista kustannuksista ja tuottavuuskustannuksista. Yksin Tampereen osuus kustannuksista on 191 000 000 euroa vuositasolla. Jotta liikkumattomuudesta aiheutuvia kustannuksia on mahdollista saada alaspäin, tarvitaan kuntien monialaisia toimenpiteitä liikennejärjestelmän, maankäytön ja rakentamisen, kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon alueilla.

Liikkumisen hyötyä ei voi laskea vain rahassa, vaan keskeinen liikkumiseen kannustava tekijä liittyy hyvinvointiin. Fyysisen toimintakyvyn ja kunnon laskiessa kokemus jaksamisesta, terveydestä ja elämänlaadusta heikkenee. Näin ollen liikkumisen lisäämisessä tarvitaan ennen muuta kuntalaisten itsensä panosta, halua muuttaa omia liikkumistottumuksia. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että yhä

useampi valitsee kävelyn tai pyöräilyn autoilun sijaan, mieluummin portaat kuin hissien tai liukuportaat ja vähentää istumista valveaikaikana. Myös liikuntaa harrastavien lasten ja nuorten liikkumisessa on havaittu vajetta, kun arkiliikunta esimerkiksi koulumatkoilta jää pois. Koulumatkaliikunta on helppo tapa lisätä liikkumista arkeen. Liikkumattomuus on ennen muuta elintapakysymys, ei liikunta-asia. Jo pienetkin valinnat ratkaisevat ja kaupunkiseudun kuntien tavoitteena on tehdä liikkumisesta helppo, sujuva ja houkutteleva arjen valinta.

52 § TYÖRYHMÄ LAATI ESITYKSEN VUODEN 2020 TAVOITTEIKSI

Hyvinvointipalvelujen työryhmä laati esittelystä vuoden 2020 tavoite-esityksen. Seutuyhteistyön vuosisuunnittelua ohjaavat Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategia, strategian toteuttamisohjelma 2017–2020, rakennesuunnitelma 2040 ja MAL3-sopimus. Hyvinvointipalvelujen ryhmä huolehtii sivistyksen toimialan, vapaa-aikapalvelujen sekä yhdyspintatyön ja terveyden edistämisen kehittämisestä seututasolla. Hyvinvointiryhmän tehtävä on vastata seutustrategian Hyvinvoiva yhteisö -teeman edistämisestä, jotka ovat älykäs- ja helppo asiointi, hyvinvoivat kuntalaiset ja osallistava toimintaympäristö. Hyvinvointipalvelujen kehittämisen työvälineenä toimii lisäksi hyvinvointi- ja infrapalvelujen yhteinen kehittämisohjelma 2017-2020.

Keskustelun jälkeen työryhmä esittää eteenpäin seuraavia tavoitteita. Lisäksi se päätti, että työryhmän omiksi ja laadittuja sivistyspalveluiden tiekarttoja toteuttaviksi tavoitteiksi vuodelle 2020 otetaan esittelytekstissä mukana olleet varhaiskasvatuksen palveluohjauksen yhtenäistäminen, seudullisen kirjastopalveluyhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen nykytilakuvauksella sekä seutuopistotoiminnan kehittäminen yhteistyön tiivistämissuunnitelman laadinnalla ja taiteen perusopetuksen järjestämistapojen kuvauksella. Myös osallistumisen hyviä käytäntöjä selvitetään työryhmän omana työnä. Seutuireittien ja virkistysalueiden jatkokehittämisestä keskusteltiin, ja todettiin, että se voidaan ottaa työryhmien yhteiseksi tavoitteeksi. Seutustrategian toteuttamisen osalla viimeksi mainittu tavoiteasetanta sopinee paremmin Kasvulle kestävä rakenne -osion tavoitteisiin.

Tavoite-ehdotukset:

Älykäs ja helppo asiointi

1. Jatketaan seudullisen tilojen hallintaan ja varaamiseen kehitetyn sovelluksen kehittämistä yhteistyössä kuntien tila- ja vapaa-aikapalveluiden kanssa ja kytketään hakuprosessin ja -käytäntöjen kehittäminen osaksi työtä.
2. Käynnistetään joustavan esi- ja alkuopetuksen seudullisesti yhtenäisemmän kokonaisuuden rakentaminen. Työssä huomioidaan kaksivuotisen esiopetuksen mahdollisuus.

Hyvinvoivat kuntalaiset

3. Käynnistetään yhteistyössä maankäyttö- ja asuminen-työryhmän kanssa hanke, jossa Tampereen kaupungin kehittämä hyvinvointi-indeksi segregatiokehityksen seurantaan seudullistetaan.
4. Laaditaan yhteistyössä muiden seututyöryhmien kanssa SeutuLiike -ohjelman pohjalta arkiliikkumisen edistämisen toimenpidesuunnitelma 2025.
5. Jatketaan seutuvertailun kehitystyötä esiopetuksen kustannusvertailtavuuden osalta ja käynnistetään lukiokoulutuksen seutuvertailun kehitystyö ottaen huomioon mahdolliset hallitusohjelman vaikutukset.

Kokouksessa olivat läsnä:

Lehtinen, Nina
Järvelä, Kristiina
Hursti, Matti
Lähde, Kari
Lintunen, Jussi
Rönholm, Harri
Seppänen, Mika
Suonio, Jorma
Tirronen, Anniina
Lehtinen, Kalle
Kankkonen, Satu

sivistysjohtaja
kasvatus- ja opetusjohtaja
sivistysjohtaja
johtava rehtori
varhaiskasvatuksen johtaja
hyvinvointijohtaja
sivistysjohtaja
lukiokoulutuksen johtaja
avopalvelujohtaja
tietohallintokoordinaattori
kehittämispäällikkö

Lempäälä, vpj.
Tampere
Ylöjärvi
Nokia
Orivesi
Pirkkala
Vesilahti
Tampere
Tampere
Tampere
TKS, esittelijä, siht.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Satu Kankkonen 040 588 1902, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

